

sabrani toliki historijski podaci i to na temelju najnovijih istraživanja, da možemo bez pretjerivanja reći, da to djelo može poslužiti kao izvrsan priručnik za historiju sredovječne filozofije.

Veleuč. aktor je uvjereni tomist, koji nastoji, da ostane posve objektivna prema drugim skolasticima i njihovim zaslugama, a to mu daje oznaku ozbiljnog i naučnog pisca. Možda su neke tvrdnje ipak malo pretjerane ili barem odveć generalizirane (kao n. pr. na str. 205).

No pustivši na stranu ovo posljednje, sve u svemu, rado potpisujemo, što je punim pravom napisao veleuč. aktor u svom predgovoru: »Knjiga će biti — tako se barem nadam — radi novog i jasnog pregleda skolastike, ugodno štivo onomu, koji je već u skolastici kod kuće«. Taj pregled, a i lakoću traženja podaje knjizi i kratki sadržaj pojedinih odlomaka, koji je naznačen na obodima stranica. U obilnoj stranoj literaturi nije aktor šutke prošao ni naših novoskolastičkih filozofa: Dra S. Zimmermanna, Grima i Šanca, pa nam je draga ova bratska pažnja.

P. Dr. Teofil Harapin.

M. Blažić: Evolucija i postanak čovjeka. S 15 snimaka i 2 tablice. 271 str. Zagreb, izdanje naklade »Logos«, 1939. Stoji broš. 60 din., uvez. 70 din.

Uzimajući u ruke ovu knjigu, čovjek se i nehotice pita: nije li ona zakasnila za jedno tridesetak godina? I je i nije! Zakasnila je, kad se vidi da pisac u načelnom pogledu zapravo još uvijek insistira na onim rezultatima kojima je, na pr., isusovac Wasmann branio svoje umjereno »evolucionističko« stanovište. Nije zakasnila, kad vidimo da je to stanovište usprkos svim novijim nastojanjima »darviniziranja« i »majmuniziranja« uglavnom ostalo netaknuto, štoviše, da i sami paleontološki nalazi zadnjih decenija sve više potvrđuju neosnovanost preuranjenih materijalističkih teza o postanku čovjeka, tako da o njima treba da budemo ispravno obaviješteni.

Knjiga je pisana na naučnoj osnovi, ali s tendencijom da zahvati širu čitalačku publiku. Toj okolnosti treba pripisati činjenicu da se neki tekstovi poznatijih imena (Linné, Klaatsch, Hertwig, Wiesner, Vogt i dr.) citiraju tek iz drugog vrela i da je ton katkad oštar, potemičan i malo ironičan. Knjiga ima bez sumnje da ispuni veliku zadaću, možda najviše među današnjom srednjoškolskom omladinom.

U pet opsežnih dijelova pisac referira o svim važnijim činionicima koji dolaze u obzir za ispravno i svestrano prosuđivanje ovog tako važnog pitanja. Čini se da mu je najviše stalo do toga da pokaže logičke pogreške, kojima materijalistički evolucionisti iz različitih paleontoloških podataka kao i iz čisto tjelesnih obilježja krivo izvode svoju teoriju. Zgodno i uvjerljivo iznose se mnogi već i inače poznati opravdani prigovori protiv evolucionizma. Navodi se priličan dio stručne literature, iako ne uvijek po najnovijim izdanjima i po originalnom tekstu, a ne izostaju ni odgovori na novije pokušaje utemeljivanja me-

haničkih teorija evolucije. Nažalost ima razmjerno mnogo štamparskih pogrešaka, a na nekim mjestima ne bi škodila malo uvjerljivija stilizacija. Kad pisac, na pr., tvrdi da »nije uspjelo nikada da se majmuna nauči pometati kuću ili ulicu, jer majmun ne može shvatiti odnos sredstva i svrhe, pa tako ni svrhu metenja«, onda treba računati s tim da to ne uvjerava današnje posjetioce kinematografa, koji na filmu gledaju kako dobro dresirani majmuni u brijačnici priličnom vještinom nasapune svoje goste.

Kao cjelina knjiga zaslužuje našu pažnju. Uvjeren sam da će naročito vjeroučitelji biti zahvalni što su dobili korisno pomagalo na hrvatskom jeziku.

Dr. Vilim Kellbach.

Rimski brevijar, 4 sv. u 18° (cm 10×16) najnovije izdanje izdavačke knjižare Marietti u Torino (Italija), koje sam u prošlom broju B. Sm. radi lijepe i ukusne izradbe pohvalio, a radi razmjerno niske cijene preporučio, preporučujem ovim ponovno; tek radi ondje netočno navedene cijene za vezani primjerak donosim ovdje sve vrste cijena: 1) neuvezani primjerak Lit. 140.—; 2) uvezan u crnu kožu Lit. 215.—; 3) uvezan u crnu finiju kožu Lit. 270.—; 4) uvezan u maroquin kožu Lit. 310.—; 5) kožni obvoj (theca) Lit. 35.—.

Talijanska lira stoji danas kod nas 2.20 din.

A. Z.

UREDNIŠTVO JE PRIMILO:

- A Coronata Conte Matthaeus:** Institutiones iuris canonici ad usum utriusque Cleri et Scholarum.
Vol. I. Normae generales. De Clericis. De Religiosis. De Laicis. 8° pag. 979. Torino 1939. Casa Editrice Marietti.
Vol. II. De Rebus. 8° pag. IV—520. Torino 1939. Casa Editrice Marietti.
- Acta Pontificiae Academiae Rom. S. Thomae Aqu. et Religionis Catholicae. Nova Series, vol. V. God. 1938. Torino 1939. pag. 210. Casa Editrice Marietti.
- Martyrologium Romanum. Editio III. Torino 1939. pag. 678. Domus Editorialis Marietti.
- Misijski kalendar sv. Petra Klavera za 1930. g. Zagreb. Cijena 5 dinara.
- Oppenheim dr. Philippus:** Institutiones systematico-historicae in sacram liturgiis.
Vol. II. Tractatus de iure liturgico. Pars. I. 8° Torino 1939. pag. XII—233.
Vol. III. Tractatus de iure liturgico. Pars. II. 8° Torino 1939. pag. 170. Casa Editrice Marietti.
- Ter Haar Franciscus:** De Occasionariis et recidivis. Editio II. 8° pag. XV—455. Torino 1939. Casa Editrice Marietti.